

HRAUNDRANGI

leiðarvísir
Ágúst Kristján Steinarsson

© Sigurður Þómas Þórisson

Hraundrangi er eflaust með þekktari tindum landsins þar sem hann gnæfir yfir þjóðveginum í Öxnadal auk þess sem hann er hluti af einkennismerki Arnar og Örlygs, bókaforlagsins gamla. Þessi vígalegi tindur var talinn ókleifur þangað til árið 1956 að Finni Eyjólfssyni, Sigurði Waage og Bandaríkjamanninum Nicholas Clinch tókst að sigra hann. Fjölmíðlar hafa sagt að síðan þá hafi eingöngu um 100 manns klifið tindinn, en þær tölur eru eflaust ekki réttar.

Leiðarlýsing

Lagt er af stað frá bænum Staðarbakka í Hörgárdal, sem er norðanmegin við Hraundranga. Gengið er yfir brú rétt austan við bæinn og arkað upp hlíðina. Eftir um 2-3 tíma göngu upp mosá, berjalyng og lausgrýti er komið upp á brún austan við Drangann. Þar er ráðlegt að setja á sig allan klifurbúnað og gera línum tilbúnar. Stuttu áður en komið er að dranganum má finna fleyga sem hægt er að tryggja í og þannig leiða í átt að fyrsta akkeri, sem er staðsett í söðli ofan við mjótt gil, alveg upp við Drangann.

Þegar búið er að festa sig í akkerið og gera allan búnað kláran er lagt af stað en klifrið er um 70m. Sumsstaðar í leiðinni má finna gamla fleyga en þess á milli er hægt að koma fyrir tryggingum með hnetum eða vinum. Taka ber gömlum fleygum sem þessum með fyllstu varúð enda getur tölverð hreyfing verið á bergeninu við endurtekna hringrás frosts og þíðu.

Framan af er klifrið frekar létt upp stóra gras- og mosastalla en eftir um 25m klifur er komið að fyrri lykilkafla leiðarinnar, þar sem vanda þarf hand- og

Af Vísindavefnum:

Hraundrangi hefur hlotið frægð sína aðallega af lögun sinni þar sem hann er gífurlega oddhvass, en uppi á blátoppnum er innan við hálfir fermetra flötur og því tæplega pláss nema fyrir einn mann að standa. Hraundrangi myndaðist skömmu eftir ísöld í miklu berghlaupi, en í berghlaupi hrynnur hlíðin bökstaflega utan af fjalli og eftir stendur harðara berg, sem í þessu tilfelli er Hraundrangi.

fótfestur. Á stallinum ofan við þennan kafla var millistans en hann var færður ofar þar sem hann hélt ekki lengur fleygum. Rúmum 10m hærra er komið að sæmilega traustu akkeri þar sem hægt er að gera millistans og tryggja hina upp. Einnig er mögulegt að klifra alla leið upp á topp í einni spönn (krefst 70m línu) en við það verður línutog leiðinlega mikil í lokin og því ekki sérlega fýsilegt. Rétt áður en komið er upp á toppinn er komið að síðari lykilhreyfingu klifursins. Hér er bergið orðið nokkuð gott og þægilegt að koma fyrir tryggingu áður en lagt er þar upp.

Toppakkerið er traust, sigkarabínur, slingar og vírar utan um stóra grjótblokk og þaðan er 2-3m smáskrölt upp á blátoppinn. Best er að senda einn í einu upp seinstu metrana því það er þróngt og einmanalegt á toppnum. Eftir að hafa öskrað duglega, kvittað í gestabók og gónt í allar áttir er dreypt á einmörtungnum í Ísalp-fleygnum. Peir sem kunna sig bera með sér viský af hæsta gæðaflokki til að fylla á pelann aftur. Síðan er lagt af stað niður, sömu leið og komið var upp. Fljóttlegast er að nota tvær 70m línum til að komast

niður að akkerinu í söðlinum í einni atrennu. Styttri línur ná niður að litlum stansi nokkrum metrum ofan við söðulinn en einnig er hægt að taka þetta í tveimur styttri sigum, af topp og úr neðri millistansinum. Frá millistansinum er jafnvel hægt að síga niður fyrir gilið og sleppa þá við versta bröltið frá Dranganum. Loks er haldið niður hlíðina heim að Staðarbakka.

Áriðandi er að hafa í huga Hraundranginn er að mestu gerður úr íslensku móbergi sem getur verið mjög laust í sér. Mold og mosi eru ósjaldan það eina sem hægt er að grípa í og erfitt getur verið að koma fyrir öruggum tryggingum. Því skal í öllum tilfellum gætt fyllstu varúðar og öllum tryggingum tekið með fyrirvara, hvort sem um föstu fleygana eða eigin tryggingar er að ræða. Á heildina litið má þó segja að mestu máli skipti að í ferðinni sé hæfur og reyndur klifrarri sem kann vel á allan klifurbúnað og best ef allir í hópnum eru það.

NV-hryggur Hraundranga

Fyrsta ferð upp NV-hrygg Hraundranga á það sameiginlegt með fyrsta klifrinu árið 1956 að aftur var Bandaríkjamaður með í för. Í þetta sinn var það Steve House, heimsþekktur fjallamaður,

í góðum félagsskap með Jökli Bergmann, Frey Inga Björnssyni og Jóni Heiðari Andréssyni en þeir fóru leiðina í mars 2007. Ákveðinn ávinnungur er af því að fara á Drangann þegar frost er í jörðu þar sem hann verður þá mun fastari í sér og auðveldar það klifur og gerð trygginga.

Gengið er upp frá Staðarbakka eins og venjulega en stefnt að neðsta klettabeltinu í norðvesturhlíð Hraundranga. Fyrstu þrjár spannirnar liggja upp miðjuna á 150m háu klettabelti, M3-M4. Því næst tekur við um 100m brölt upp fallegan hrygg þar til komið er að 60m léttu mosaklifri sem endar í klauf á hryggnum fyrir neðan sjálfan Drangann. Fyrri spönn á Dranganum er 50m, 70-80° mosaspönn sem endar á syllu fyrir neðan erfiðasta hlutann. Sjötta og síðasta spönnin er sú erfiðasta en þó tvískipt þar sem fyrri hlutinn, 25m, er krefjandi M5 klifur en seinni hlutinn, 20m, er léttara klifur. Í síðustu spönninni hefur verið komið fyrir tveimur fleygum.

Enn sem komið er hefur NV-hryggurinn eingöngu verið farinn að vetri til. Ólíklegt verður að teljast að leiðin sé fýsileg á sumrin.

